

שבת לט: (ש) עד מ: (שו)

ביאורי מושגים
 גזירת מרחצאות - מהתורה מותר להתרחץ במים חמים שהוחמו בע"ש. חכמים גזרו מספר גזירות בעניין זה:
שלב א': הבלנים היו מחממים מים בשבת וטוענים שהמים הוחמו בע"ש - לפיכך אסרו לרחוץ במים חמים שהוחמו בע"ש.
שלב ב': אנשים היו נכנסים לרחוץ במרחץ ואומרים שהם נכנסו רק להזיע - לפיכך אסרו גם להזיע במרחץ.
שלב ג': אנשים היו מתרחצים וטוענים שרחצו בחמי טבריה - לפיכך אסרו חכמים גם את חמי טבריה - שלב ג' לא התקבל בעם ולכן הוא בוטל!

דחיה: חימום מים ביו"ט לרחיצת ידו ורגליו תלוי במח' בין ב"ש (שאסרו) לב"ה (שהתירו).
לא ייתכן שהמשנה תהיה כב"ש!

אפשרות א': אסרו אפילו רחיצת פניו ידיו ורגליו.

ציטוט מהמשנה
המים שהוחמו באיסור:
 בשבת - אסורים ברחיצה ושתייה.
 ביו"ט - אסורים רק ברחיצה.

על איזו רחיצה מדובר במשנה

אפשרות ב': אסרו רק רחיצת כל גופו.
הערה: מהמשנה משמע שאיסור רחיצת גופו שייך רק במים שהוחמו באיסור.
 אם כך המשנה כשיטת ר"ש המתיר לרחוץ בשבת כל גופו במים שהוחמו בע"ש.

רחיצת הגוף במי היתר (מים שחוממו בע"ש או מים קרים)

- התנאים נחלקו בנוגע למים:**
 ר"מ: אסור בין קר ובין חם.
 ר"ש: מותר בין קר ובין חם.
 ר"י: קר - מותר, חם - אסור - הלכה כר' יהודה.
- האמוראים נחלקו בנוגע לגוף המתרחץ:**
 שמואל: אסור לרחוץ כל גופו אפילו בשלבים.
 רב (א): מותר לרחוץ כל גופו אם עושה זאת אבר, אבר, רב (ב): מותר לרחוץ כל גופו בכל דרך אם משייר אבר אחד.

הלכה כר' יהודה

משלוש ברייתות מוכח שלא כרב (ב).
 מברייתא אחת משמע גם שלא כרב (א).

הערות בעניין הלכות רחיצה

- מותר להסתובב בשבת במרחצאות גדולים שבהם כמות אדי המים נמוכה.
- ניתן להתחמם מול מדורה ואז לרחוץ במים פושרים.
- מותר לשים מגבת חמה על הבטן כדי להקל על כאבים. אסור לשים קומקום על הבטן מחשש שישפך ויכווה את האדם (דבר זה אסור גם ביום חול).